

[B] (11) UTLEGNINGSSKRIFT Nr. 152212

NORGE
[NO]

STYRET
FOR DET INDUSTRIELLE
RETTSVERN

(21) Patentsøknad nr. 840258

(22) Inngitt 24.01.84

(24) Løpedag 09.07.79

(62) Avdelt fra søknad nr. 792283
(patent 150.836).

(41) Alment tilgjengelig fra 11.01.80
(44) Søknaden utlagt, utlegningsskrift utgitt 13.05.85

(30) Prioritet begjært 10.07.78, USA, nr. 922957.

(54) Oppfinnelsens benevnelse ANALOGIFREMGANGSMÅTE FOR FREMSTILLING AV TERAPEUTISK AKTIVE (D1)-16-FENOKSY- OG 16-SUBSTITUERTE FENOKSY-9-KETO-PROSTATRIENSYREDERIVATER.

(71)(73) Søker/Patenthaver SYNTEX (U.S.A.) INC.,
3401 Hillview Avenue,
Palo Alto, CA 94304,
USA.

(72) Oppfinner ALBERT R. VAN HORN, San Jose, CA,
GABRIEL GARAY, Sunnyvale, CA,
JOHN A. EDWARDS, Los Altos, CA,
USA.

(74) Fullmektig Siv.ing. Lars Brevig,
Bryns Patentkontor A/S, Oslo.

(56) Anførte publikasjoner Ingen.

152212

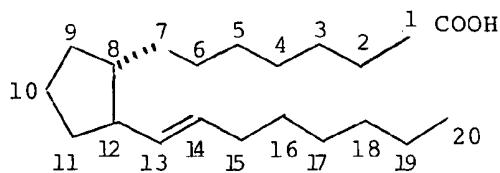
1

Foreliggende oppfinnelse angår fremstilling av nye terapeutisk virksomme 16-fenoksy- og 16-(o, m eller p)-substituerte fenoksyderivater av (dl)-9-keto-11 α ,15 α -dihydroksy-17,18,19,20-tetranorprosta-4,5,13-trans-triensyre.

5

Prostaglandiner er klassisk blitt beskrevet som kjemisk nærliggende 20 karbonkjedede hydroksyfettsyrer med et basiskelekt slik man finner det i prostansyre:

10

15 Prostaglandiner som har en hydroksylgruppe i C-11 stillingen og en ketogruppe i C-9 stillingen, er kjent som PGE-seriene, mens de som har en hydroksylgruppe istedet for ketogruppen, er kjent som PGF-seriene, og blir ytterligere betegnet med et α - eller β -suffiks for å angi konfigurasjonen på hydroksylgruppen i nevnte stilling. De naturlige forbindelser er α -hydroksysubstituerte forbindelser.

20 Det kan være forskjellige grader av umettethet i molekylet, da spesielt ved C-5, C-13 og C-17, og umettetheten blir 25 også angitt ved hjelp av et suffiks. Således vil f.eks. PGF₁ og PGE₁ referere seg til prostansyrer med transolefinbinding ved C-13 stillingen, mens PGF₂ og PGE₂ refererer seg til prostadiensyrer med en cis-olefinbinding i C-5 stillingen og en transolefinbinding ved 30 C-13 stillingen. For en nærmere oversikt over prostaglandiner og definisjon av primære sådanne, se f.eks.

S. Bergstrøm, "Recent Progress in Hormone Research 22", pp. 153-175 (1966) og "Science" 157, side 382 (1967) av samme forfatter.

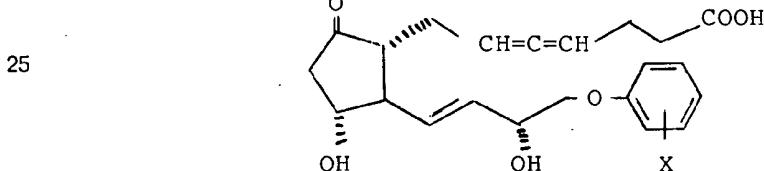
35

Fremstillingen av derivater av prostansyre har vist seg å bli stadig viktigere ettersom man har kunnet påvise at

naturlige prostaglandiner har en rekke interessante biologiske og farmakologiske aktiviteter.

Størstedelen av undersøkelsene er blitt fokusert på modifikasjonen av de to sidekjedene, eller modifikasjoner av substituentene knyttet til cyklopentanringen (se f.eks. U.Axen et al., "Synthesis". vol. 1, John Wiley and Sons Inc., New York, N.Y. 1973 og P.H. Bently, "Chem. Soc. Reviews" 2, 29 (1973)). Det er bl.a. beskrevet syntesen av prostaglandinanaloger med en dietylenisk (allenisk) umettethet i karboksylsyrekjeden, se f.eks. US-patent nr. 3.879.438 utstede 22. april 1975 til Crabbe og Fried. Syntesen av flere prostaglandinanaloger hvor alkylkjeden knyttet til C-15 stillingen i de naturlige forbindelsene er blitt erstattet med en aryloksymetylengruppe, er bl.a. angitt i US-patentene nr. 3.864.387, 3.954.881 (9-keto-16-fenoksy-5,13-prostadienforbindelser), 3.985.791 (9 α -hydroksy-16-fenoksy-4,5,13-prostatrienforbindelser) og belgisk patent nr. 806.995.

Ifølge oppfinnelsen fremstilles terapeutisk aktive forbindelser med formelen:

hvor X er hydrogen, o-, m- eller p-halogen (fluor, klor eller brom), o-, m- eller p-metyl, eller o-, m- eller p-metoksy.

Linjene som er vist i ovennevnte formel og i den nedenstående formel som "" indikerer at substituentene er i en α -konfigurasjon, dvs. under planet i cyklopentanringen.

Dobbeltbindingen ved C-13 i forbindelser som fremstilles

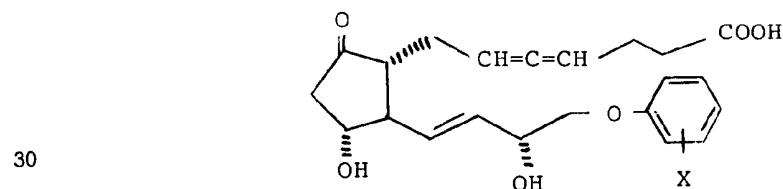
ifølge foreliggende oppfinnelse har samme konfigurasjon som i naturlige prostaglandiner av PGE og PGF-seriene, dvs. i transkonfigurasjon.

- 5 De nye forbindelsene har asymmetriske sentra og kan således fremstilles som racemiske (dl) blandinger eller som individuelle 8R-antimerer. De racemiske blandinger kan oppløses hvis dette er ønskelig på passende syntesetrinn ved hjelp av fremgangsmåter som i seg selv er kjente, hvorved
10 man får fremstilt de respektive individuelle antimerer.

I US-patent 3.985.791 beskrives beslektede prostatriensylderivater og hovedforskjellen mellom disse og de som fremstilles ifølge oppfinnelsen finnes ved 9-stillingen, idet
15 disse forbindelsene har en ketogruppe, mens forbindelsene i nevnte US-patent har en hydroksylgruppe.

Videre anvendes forbindelsene i foreliggende oppfinnelse hovedsakelig for behandling og hindring av sår i magesekken og i tolvfingertarmen, mens forbindelsene i nevnte US-patent
20 er særlig egnet som luteolytiske midler hos pattedyr av hunnkjønn.

De ovenfor angitte terapeutisk virksomme syreforbindelsene fremstilles ifølge foreliggende oppfinnelse ved at man
25 surgjør en forbindelse med formelen:

hvor R er et kation og X har den ovenfor angitte betydning.

Saltene som anvendes som utgangsmaterialer kan være salter
35 avledd fra uorganiske baser, slik som natrium-, kalium-, litium-, ammonium-, kalsium-, magnesium-, toverdig jern-, sink-, kobber-, mangan-, aluminium-, treverdig jern-,

mangansalter o.l. Videre kan det anvendes salter av primære, sekundære og tertiære aminer, substituerte aminer således naturlig forekommende substituerte aminer, cykliske aminer og basiske ioneutbytningsharpikser, så som isopropylamin,
5 trimetylamin, dietylamin, trietylamin, tripropylamin, etanolamin, 2-dimethylaminoetanol, 2-diethylaminoetanol, trometamin, lysin, arginin, histidin, kaffein, prokain, hydrabamin, kolin, betain, etyldiamin, glukoseamin, N-metylglukamin, teobromin, puriner, piperazin, piperidin,
10 N-etylpiriperidin, polyaminharpikser o.l.

Ved fremgangsmåten behandles de respektive saltene i det minste med støkiometriske mengder av en sterk syre, fortrinnsvis en uorganisk syre, slik som saltsyre, svovelsyre
15 o.l., i et organisk opplosningsmiddel, slik som en alkohol, fortrinnsvis metanol eller etanol.

Forbindelser fremstilt ifølge foreliggende oppfinnelse har prostaglandin-lignende biologiske aktiviteter, og kan
20 således brukes ved behandlingen av pattedyr, hvor det er ønskelig med bruk av prostaglandiner. Således kan forbindelsene brukes for kontroll av astma-anfall, fordi de er bronkodilatorer og fordi at de dessuten viser anti-allergiske egenskaper ved at de hemmer en mediatorfrigjøring. I tillegg til dette kan de brukes for behandling
25 av bronkierkramper hos pattedyr, eller alle de steder hvor det er ønskelig med bronkodilatorer. Forbindelsene viser også vasodilaterende egenskaper og kan derfor brukes for å kontrollere eller å lindre for høyt blodtrykk hos pattedyr, foruten at de har en sentralnervesystemdepressiv aktivitet hos pattedyr, og kan således brukes som beroligende
30 midler.

Mer spesielt og overraskende har det vist seg at de fremstilte forbindelsene er sterkere hemmere for magesaftutskillelse og følgelig sterkere midler mot magesårdannelse enn de tilsvarende 9-keto-16-fenoksy-5,13-prostadien-

forbindelser. Således vil de fremstilte forbindelsene være meget verdifulle ved behandlingen av og å hindre magesår både i magesekken og i tolvfingertarmen.

- 5 Forbindelsene kan tilføres i en rekke forskjellige doseringsformer, enten alene eller i kombinasjon med andre farmasøy-
tisk forenlig preparater, og kan brukes i form av farma-
søytiske preparater som er regnet for oral eller parente-
ral tilførsel eller som innhalering i forbindelse med bronko-
10 dilatorer. Typisk vil de tilføres som farmasøyttiske prepa-
rater inneholdende i alt vesentlig en fri syre, et salt
eller en ester av forbindelsen og en farmasøyttisk bærer.
Den farmasøyttiske bærer kan enten være et fast materiale,
en væske eller en aerosol, hvor forbindelsen er oppløst,
15 dispergert eller suspendert, og kan dessuten inneholde
mindre mengder av konserverende midler og/eller buffermidler
for justering av pH. Som egnede konserveringsmidler kan
man f.eks. bruke benzylalkohol o.l. Egnede buffere innbe-
fatter f.eks. natriumacetat og farmasøyttiske fosfatsalter
20 o.l.

- De flytende preparatene kan f.eks. være i form av oppløs-
ninger, emulsjoner, suspensjoner, siruper o.l. De faste
preparatene kan være i form av tabletter, pulvere, kapsler,
25 piller o.l., fortrinnsvis i enhetsdoseringsform for enkel
tilførsel eller mer nøyaktig dosering. Egnede faste bærere
innbefatter f.eks. farmasøyttisk kvalitet av stivelse, lak-
tose, natriumsakkarin, talkum, natriumbisulfit o.l.
- 30 For innhalering kan de frie syrene tilføres som en aerosol
som innbefatter forbindelsene eller saltene i et inert
drivmiddel sammen med et samoppløsningsmiddel, f.eks. metan-
ol, sammen med eventuelle konserveringsmidler og buffere.
Ytterligere informasjon angående innhaleringstilførsel
35 av aerosoler kan finnes i US-patentene 2.868.691 og
3.095.355.

- Forbindelsene fremstilt ifølge foreliggende oppfinnelse vil typisk tilføres i doser på 1-100 µg pr. kg kroppsvekt. Den presise effektive dose vil selvsagt være avhengig av tilførselsmåten, den tilstand som skal behandles samt pasientens. For f.eks. å oppnå en bronkodilatering vil man måtte tilføre 1-10 µg pr. kg kroppsvekt i en aerosol, og for å hemme magesyreutskillelse må man tilføre 1-50 µg pr. kg kroppsvekt oralt.
- Det er underforstått at isolering av de her beskrevne forbindelser kan utføres på mange egnede måter hva angår utseparering og rensing, f.eks. ekstraksjon, fordampning, filtrering, destillasjon, krystallisering, tynnsjiktskromatografi, høytrykks væskekromatografi eller kolonnekromatografi eller ved en kombinasjon av disse fremgangsmåter.
- Følgende eksempel illustrerer oppfinnelsen.

Eksempel.

Til en oppløsning av 100 mg av natriumsaltet av (dl)-9-keto-11 α ,15 α -dihydroksy-17,18,19,20-tetranorprosta-4,5,13-trans-triensyre i 10 ml veldig metanol, tilsettes 1,0 molar-ekvivalenter av 1N HCl under opprettholdelse av pH-verdien ved 4-4,5, og blandingen omrøres ved romtemperatur i 1 time. Reaksjonsblandinga ekstraheres deretter med etylacetat (2 x 5 ml), tørkes ($MgSO_4$) og inndampes til tørrhet under redusert trykk for oppnåelse av (dl)-9-keto-11 α ,15 α -dihydroksy-17,18,19,20-tetranorprosta-4,5,13-trans-triensyre som en olje med følgende fysikalske konstanter:

152212

7

<u>Karbon¹³</u>		<u>Spektrum</u>	<u>Karbon¹³</u>		<u>Spektrum</u>
	C1	176,69		C10	46,03
	C2	32,67		C11	71,49
	C3	23,50		C12	53,45
5	C4	90,48			53,25
		90,80		C13	133,26
10	C5	204,71		C14	129,78
		204,58		C15	70,87
	C6	89,60		C16	72,20
10	C7	26,72			72,07
		26,33		C17	158,45
	C8	54,32		C18	114,82
	C9	214,24		C20	121,62
		213,88			

15

20

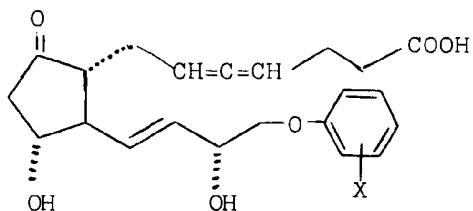
25

30

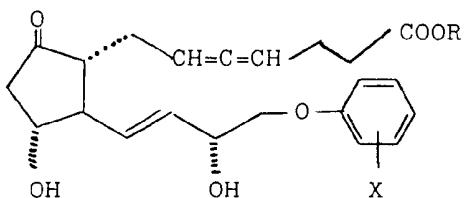
35

P a t e n t k r a v

Analogifremgangsmåte for fremstilling av en terapeutisk aktiv forbindelse med formelen:

hvor X er hydrogen, o-, m- eller p-halogen (fluor, klor eller brom), o-, m- eller p-metyl, eller o-, m- eller p-metoksy, karakterisert ved at man surgjør en forbindelse med formelen:

hvor R er et kation og X har den ovenfor angitte betydning.